

विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०७६ [मस्यौदा]

विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा १३ तथा विद्युत नियमन आयोग नियमावली, २०७५ को नियम ८ को उपनियम (४) तथा नियम ९ अनुसार महसुल दर निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा ४३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी विद्युत नियमन आयोगले देहायको निर्देशिका जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १:

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस निर्देशिकाको नाम “विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०७६” रहेको छ।
(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. परिभाषा : (१) विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,
 - (क) “अनुमति प्राप्त व्यक्ति” भन्नाले ऐनको दफा २ को उपदफा (ख) बमोजिम अनुमतिप्राप्त व्यक्ति वा संस्था सम्झनुपर्छ।
 - (ख) “उपभोक्ता” भन्नाले विद्युत उपभोग गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनुपर्छ।
 - (ग) “उपभोक्ता वर्ग” भन्नाले वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले आफ्नो ग्राहकले उपभोग गर्ने विद्युतको क्षमता वा प्रयोजन अनुसार गर्ने उपभोक्ताको वर्गिकारण सम्झनुपर्छ।
 - (घ) “ऐन” भन्नाले विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ लाई सम्झनुपर्छ।
 - (ङ) “नियमवाली” भन्नाले विद्युत नियमन आयोग नियमावली, २०७५ सम्झनुपर्छ।
 - (च) “निर्देशिका” भन्नाले यस निर्देशिकालाई सम्झनुपर्छ।
 - (छ) “महसुल” भन्नाले विद्युत सेवा उपभोग गरे बापत उपभोक्ताले वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई बुझाउनु पर्ने विद्युत मूल्य, महसुल, शुल्क तथा अन्य दस्तुर सम्झनुपर्छ।
 - (ज) “महसुल निर्धारण निवेदन” भन्नाले यस निर्देशिकाको दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनको लागि आयोग समक्ष पेश गर्ने निवेदन सम्झनुपर्छ।
 - (झ) “वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्ति” भन्नाले विद्युत वितरण गर्न प्रचलित कानून बमोजिम कार्य गर्ने व्यक्ति वा संस्था वा विद्युत वितरण गर्न प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति प्राप्त व्यक्ति वा संस्था सम्झनुपर्छ।

परिच्छेद २

महसुल निर्धारण निवेदन कार्यविधि र कारवाही

३. महसुल निर्धारण निवेदन: (१) यस निर्देशिकाको अनुसूचि १ को ढाँचा बमोजिम वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनको लागि रु. २५,०००/- निवेदन दस्तुर सहित महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) महसुल निर्धारण निवेदनका साथ संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरूको विवरण अनुसूची २ बमोजिम हुनेछ। आयोगले आवश्यकता अनुसार थप विवरण, तथ्याङ्क वा कागजात माग गर्न सक्नेछ।

(३) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुल निर्धारण निवेदन पेश गर्दा यस निर्देशिका बमोजिम आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण विवरण, कागजात तथा जानकारी आयोग समक्ष दाखिला गरे पश्चात मात्र महसुल निर्धारण निवेदन पेश भएको मानिनेछ।

(४) महसुल निर्धारण निवेदन प्राप्त भए पश्चात आयोगले महसुल निर्धारण निवेदनलाई बढीमा ७ दिन भित्र स्वीकार गरी निवेदन नम्बर प्रदान गर्ने छ र जुन मितिमा महसुल निर्धारण निवेदनको लागि निवेदन नम्बर प्रदान गरिएको हो सोहि मितिमा निवेदन पेश भएको मानिनेछ।

४. महसुल निर्धारण निवेदनमा कारवाही: (१) महसुल निर्धारण निवेदन उपरको कारवाही तथा सार्वजनिक सुनुवाइ ऐन तथा नियमावलीले निर्दिष्ट गरे बमोजिम बमोजिम हुनेछ।

(२) महसुल निर्धारण निवेदनमा प्रस्तावित महसुल सम्बन्धि जानकारी आयोगले महसुल निर्धारण निवेदन नम्बर प्रदान गरेको मितिबाट सात दिन भित्र कम्तीमा दुईवटा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गरिनेछ। यसरी प्रकाशित हुने सूचनामा महसुल निर्धारण निवेदन राखिएको वेबसाईटको लिंक र महसुल निवेदन उपर टिप्पणी गर्ने तरिका र समयसीमा पनि उल्लेख गरिनेछ।

(३) आयोगले महसुल निर्धारण निवेदनको कारवाही गर्दा कम्तिमा एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई गर्नेछ तथा सरोकारवालाहरूलाई निवेदन उपर प्रतिक्रिया जनाउन कम्तिमा दुई हप्ताको समय प्रदान गर्नेछ।

(४) सार्वजनिक सुनुवाई तथा सरोकारवालाबाट महसुल निर्धारण निवेदन उपर प्रतिक्रियाको लागि महसुल निर्धारण निवेदन तथा संलग्न सम्पूर्ण विवरण तथा कागजात आयोगको वेबसाईटमा राखिनेछ।

(५) आयोगले महसुल निर्धारण निवेदन उपर सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्दा महसुल निर्धारण निवेदनका विभिन्न पक्षहरू उपर छलफल गराउन सक्नेछ।

परिच्छेद ३

महसुल निर्धारणका सिद्धान्त तथा आधार

५. निर्देशक सिद्धान्त: (१) आयोगले ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था तथा देहाय बमोजिमका निर्देशक सिद्धान्तको अधिनमा रही महसुल निर्धारण निवेदन उपर कारवाही अगाडि बढाउनेछ:

- (क) उपभोक्ताको हक हित संरक्षण,
- (ख) विद्युतको आपूर्तिमा गुणस्तरको सुनिश्चितता,
- (ग) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको व्यवसायिकता तथा प्रभावकारितामा अभिवृद्धि,
- (घ) प्रणाली सुधारको लागि भविष्यमा हुने लगानीको लागि श्रोत परिचालनको आवश्यकता,
- (ङ) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको लगानीमा न्यायोचित प्रतिफल ।

६. महसुल निर्धारणको आधार: (१) आयोगले देहायका आधारमा महसुल निर्धारण गर्नेछ:

- (क) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पछिल्लो दुई आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, चालु आर्थिक वर्ष तथा आगामी आर्थिक वर्षको प्रक्षेपित वित्तिय विवरण ।

तर वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन नभएमा वितरण अनुमतिप्राप्त व्यक्तिको व्यवस्थापनले प्रमाणिकरण गरेको वित्तिय विवरणलाई समेत मान्यता दिन सक्नेछ।

- (ख) विद्युत महसुल निर्धारण गर्नुपर्ने आ.व.को वित्तिय विवरणमा आयोगले देहायको पूर्वानुमानहरू लगायत विभिन्न आम्दानी तथा खर्च शिर्षक समेत सम्मिलित वार्षिक रकमको आवश्यकता (Annual Revenue Requirement) को विस्तृत परिक्षण गर्नेछ र त्यसरी परिक्षण गर्दा उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिमको वित्तिय विवरण सँग अन्तरसम्बन्धित हुने गरी परिक्षण गरिनेछ:

- (१) उपभोक्ताको वर्ग अनुरूपको बिक्रीबाट प्राप्त हुने आम्दानी (क्षमता माग शुल्क (Capacity Demand Charge) तथा उर्जा उपभोग शुल्क (Energy Charge) सहितको वर्गीकरण),
- (२) लगानीबाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफल,
- (३) अन्य श्रोतबाट प्राप्त हुने आम्दानी,
- (४) विद्युतको श्रोत अनुसारको विद्युत खरिद परिणाम र लागत,
- (५) विद्युत उत्पादन संयन्त्रको वार्षिक खर्च (कर्मचारी तथा हासकट्टी खर्च बाहेक),
- (६) विद्युत प्रसारण प्रणालीको वार्षिक खर्च (कर्मचारी तथा हासकट्टी खर्च बाहेक),
- (७) विद्युत वितरण प्रणालीको वार्षिक खर्च (कर्मचारी तथा हासकट्टी खर्च बाहेक),

- (८) हासकट्टी दर तथा रकम,
- (९) ब्याजको भुक्तानी रकम,
- (१०) कर्मचारी खर्च,
- (११) मुख्य/क्षेत्रिय कार्यालयबाट हुने वार्षिक खर्च,
- (१२) अन्य खर्च रकमहरू,
- (१३) अपेक्षित वार्षिक प्रतिफल रकम,

(२) महसुल निर्धारण गर्दा उपदफा (१) का अतिरिक्त आयोगले देहायको विषयलाई पनि आधार मान्न सक्नेछः

- (क) देशको आर्थिक सूचकांकहरू र नेपाल सरकारले विद्युत विकासका सम्बन्धमा अपनाएको नीतिका साथै विगतमा भएका महसुल निर्धारण,
- (ख) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले महसुलको अत्याधिक बृद्धिको निवेदनलाई सिमित गर्न वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको आम्दानीलाई आगामी वर्षहरूमा समायोजन हुने गरी,
- (ग) ग्राहस्थ उपभोक्ता तथा अन्य ग्राहक वर्गको महसुलको अत्याधिक बृद्धिलाई सिमित गर्न वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई प्राप्त हुने अनुपूर्ती र अन्य उपभोक्ता वर्गको निमित्त निर्धारण भएको महसुलबाट बाट त्यस्ता उपभोक्तामा सिर्जना हुन सक्ने अनुपूर्तीलाई मध्यनजर गरी ।
- (घ) कुनै आ.व. लाई निर्धारण गरिनुपर्ने विद्युत महसुल आ.व. शुरू भइसकेपछि निर्धारण भएमा र उक्त आर्थिक वर्षको पुरै बाह्र महिनाको लागि निर्धारित महसुल लागू हुन नसकेमा वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिलाई आवश्यक पर्ने वार्षिक रकमको आवश्यकता (Annual Revenue Requirement) को निमित्त अपुग हुन गएको रकमलाई नियामकीय सम्पति (Regulatory Assets) को रूपमा आगामी आ.व. को लागि महसुल निर्धारण गर्दा समायोजन हुने गरी ।

७. नयाँ महसुल लागू हुने: (१) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल निर्धारण नगरेसम्म हाल कायम रहेको महसुललाई नै निरन्तरता दिइनेछ ।

(२) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल निर्धारण गरे पछि उक्त महसुल लागू हुने मिति समेत तोक्नेछ र उक्त मिति पश्चात वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले उपभोक्तालाई जारी गर्ने बिलको हकमा उक्त महसुल लागू हुनेछ ।

(३) आयोगले यस निर्देशिका बमोजिम महसुल दर निर्धारण वा परिवर्तन नगरेसम्म आयोगले निर्धारण गरेको पछिल्लो महसुल दर कायम हुनेछ ।

८. महसुलको सार्वजनिकरण: यस निर्देशिका बमोजिम आयोगले निर्धारण गरेको महसुल आयोगले तथा सम्बन्धित वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिले सर्वसाधारणको जानकारीको लागि कम्तीमा दुईवटा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गर्नुपर्नेछ।

महसुल

अनुसूची १

महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनको लागि निवेदन

विद्युत नियमन आयोग,
सानोगौचरण, काठमाडौं।

दाखिला नं.

विषय नं.

(कार्यालयबाट भर्ने)

उपरोक्त विषयमा मिति मा बसेको संचालक समिति/.....को निर्णय बमोजिम यस संस्थाका ग्राहकहरूबाट लिने महसुल निर्धारणका लागि आवश्यक विवरण तथा कागजात सहित यो निवेदन पेश गर्दछु।

(क) निवेदकको पूरा नाम, थर, वतन :

(ख) निवेदन प्रयोजनको सारांश :

(महसुल निर्धारण निवेदनको तथ्य तथा तल उल्लेखित विषयहरूमा संस्थाको हालको अवस्था, भविष्यको योजना तथा रणनीतिहरू र विषयलाई समर्थन गर्ने आधारहरू छोटकरीमा उल्लेख गर्ने)

(१) उपभोक्ताको हक हित संरक्षण,

(२) विद्युतको आपूर्तिमा गुणस्तरको सुनिश्चितता,

(३) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको व्यवसायिकता तथा प्रभावकारितामा अभिवृद्धि,

(४) प्रणाली सुधारको लागि भविष्यमा हुने लगानीको लागि श्रोत परिचालनको आवश्यकता,

(५) वितरण अनुमति प्राप्त व्यक्तिको लगानीमा न्यायोचित प्रतिफल

निवेदक

दस्तखत:

नाम:

पद:

मिति :

अनुसूची २

महसुल निर्धारण निवेदनको साथ संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू

- (१) महसुल निर्धारण निवेदन शुल्क बुझाएको प्रमाण,
- (२) अनुसूची ३ अनुसारको अख्तियारनामा,
- (३) अनुसूची ४ अनुसारको महसुल निर्धारण सम्बन्धि विस्तृत विवरण,
- (४) पछिल्लो दुई आर्थिक वर्षको लेखापरिक्षण/व्यवस्थापनबाट प्रमाणित प्रतिवेदन
- (५) प्रक्षेपित वित्तिय विवरणका आधारहरू/मान्यताहरू,
- (६) महसुल निर्धारण सँग उपयुक्त हुने अन्य कुनै जानकारी,

माथिका सम्पूर्ण कागजातहरूको सात प्रति प्रतिलिपि सहित विद्युतिय प्रति पनि बुझाउनु पर्नेछ र महसुल निर्धारण निवेदन सम्पादन गर्न मिल्ने ढाँचामा हुनुपर्छ ।

अनुसूची ३

अख्तियारनामा

विद्युत नियमन आयोग,
.....,काठमाडौं ।

अख्तियारनामा

यस संस्थाले पेश गरेको महसुल निर्धारण वा पुनरावलोकनको निवेदनका सन्दर्भमा यसपछि यस संस्थाको तर्फबाट उपरोक्त विषयमा बहस, पैरवी र उपस्थित हुन लाई मनोनित, नियुक्त र अख्तियारनामा गर्दछौं ।

निवेदक

दस्तखत:

नाम:

पद:

मिति :

म/हामी अख्तियारी स्विकार गर्दछौं ।

दस्तखत:

नाम:

पद:

मिति :

पत्रचारको ठेगाना :

Annex 4: Tariff filing format**Main Sheet : Summary of Annual Revenue Requirement****A. INCOME**

S. N.	Particular	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 76/77 (Forecast)	Remarks
1	Energy Sales	-	-	Form CTF 1
2	Yearly Return/Dividend from investment	-	-	Form CTF 2
3	Other Income	-	-	Form CTF 3
	Total	-	-	

B. YEARLY EXPENDITURE

S. N.	Particular	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 76/77 (Forecast)	Remarks
1	Power Purchase with IPPs	-	-	Form CTF 4
2	Yearly Expenditure for operating own plants	-	-	Form CTF 5
3	Yearly Expenditure of Transmission line/network	-	-	Form CTF 6
4	Yearly Expenditure of Distribution line/network	-	-	Form CTF 7
5	Depreciation	-	-	Form CTF 8
6	Interest Payment	-	-	Form CTF 9
7	Employee Expenses	-	-	Form CTF 10
8	Corporate Office Expenses	-	-	Form CTF 11
9	Regulatory Fee			
10	Other Expenses1			
11	Other Expenses2			
12	Other Expenses3			
13	Yearly expected return			
	Total	-	-	

Tariff filing format

Form CTF 1: Consumer category wise sales

S. N.	Consumer Category Code	Consumer Category Name	FY 074/75 (Audited)		FY 76/77 (Forecast)	Logic for FY 076/77 Forecast	Remarks
	<<Licensees to include adequate rows to cover all consumer categories>>						
	Total						

Tariff filing format

Form CTF 2: Yearly Return/Dividend from investment

S. N.	Particulars	Type of Return	FY 074/75 (Audited)	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 76/77 (Forecast)	Logic for FY 076/77 Forecast	Remarks
	<<Licensees to include all the sources of dividend/return>>						
Total				-	-		

Tariff filing format**Form CTF 7: Yearly Expenditure of Distribution line/network (Except Depreciation and Employee Expenses)**

S. N.	Particulars	FY 074/75 (Audited)	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 076/77 (Projected)	Logic for FY 076/77 Projection	Remarks
	<i><<Licensees to include all the distribution line/network and its yearly expenditure>></i>					
	Total	-	-	-		

Tariff filing format

Form CTF 10: Employee Expenses

Sl No	Particulars	Unit	FY 074/75 (Audited)	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 076/77 (Projected)	Logic for FY 076/77 Projection	Remarks
	Number of employees						
	Generation	No.					
	Transmission	No.					
	Distribution	No.					
	Mixed Responsibilities	No.					
	Total	No.					
	Employee Costs (exclusive of terminal benefits and contribution to pension funds)						
	Generation	NPR Million					
	Transmission	NPR Million					
	Distribution	NPR Million					
	Mixed Responsibilities	NPR Million					
	Total	NPR Million					
	Employee cost -Terminal benefit						
	Generation	NPR Million					
	Transmission	NPR Million					
	Distribution	NPR Million					
	Mixed Responsibilities	NPR Million					
	Total	NPR Million					
	Employee cost - Contribution to pension fund						
	Generation	NPR Million					
	Transmission	NPR Million					
	Distribution	NPR Million					
	Mixed Responsibilities	NPR Million					
	Total	NPR Million					

Tariff filing format**Form CTF 12: Equity**

Particulars	Unit	FY 074/75 (Audited)	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 76/77 (Forecast)	Logic for FY 76/77 Forecast
Share capital	NPR Mn				
Reserves	NPR Mn				
Accumulated profit/(loss)	NPR Mn				
Total equity	NPR Mn				
Share of equity employed in generation	%				
Share of equity employed in transmission	%				
Share of equity employed in distribution	%				

Tariff filing format

Form CTF : Supply and Demand Position

S. N.	Particulars	Unit	FY 074/75 (Audited)	FY 075/76 (Audited/Provisional)	FY 076/77 (Forecast)	FY 077/78 (Forecast)	FY 078/79 (Forecast)
1	Self Generation	MU					
2	Power procured	MU					
3	Power imported	MU					
4	Power Exported	MU					
5	Total available power	MU					
6	Transmission Loss	%					
7	Sales at Transmission, if any	MU					
8	Energy at Transmission-Distribution Periphery	MU					
9	Distribution Loss at 11 KV and above	%					
10	Sales at 11 KV and above	MU					
11	Distribution Loss at LT level	%					
12	Sales at LT Level	MU					